

Om det sidste hedder det i kommissoriet, at udvalget bør vurdere, om der er behov for at sikre domstolene en mere samlet og direkte indflydelse på anvendelse af retsvæsenets bevillinger, herunder om der er behov for i videre omfang at uddelegere ansvaret for bevillinger til de enkelte dommerembeder.

I Socialdemokratiet ønsker vi at få et så bredt rekrutteringsgrundlag til dommerstillinger som overhovedet muligt, herunder at advokater i langt højere grad vil være interesseret at søge til domstolene. Derfor må der også ses på, om der er formelle krav, som vanskeliggør det for folk uden for den offentlige sektor at søge dommerstillinger. Der er f.eks. noget, der kunne tyde på, at kravet om en 9 måneders prøvetid kan være en hæmsko for visse personer.

Også proceduren omkring dommerudnævnelser er Domstolsudvalget blevet bedt om at se på. Når man har fulgt debatten i de sidste par måneder, kunne man få det indtryk, at embedsmændene i Justitsministeriet sidder med en stor pincet og siger: Han har været ansat hos os; ham tager vi.

Men selv om det er en forestilling, der jo uægtelig befinder sig temmelig langt fra virkeligheden, kan det af formelle grunde være fornuftigt at se på, om procedurerne skal ændres, så der ikke er en – heller ikke en teoretisk – risiko for sammenblanding af den dømmende og den udøvende magt. I den forbindelse kan det være fornuftigt at se nærmere på det svenske system med en domstolsstyrelse, hvorunder man måske også kunne lægge dommerudnævnelser.

Det sidste store område, udvalget er blevet bedt om at se på, er domstolens ressourcer. Hvor spørgsmålet om dommerudnævnelser mere er et formelt psykologisk problem, er spørgsmålet om domstolens ressourcer nok mere et reelt problem. Ressourcetildelingen har været kørt meget stramt og centralistisk, som jeg også påpegede ved debatten i 1991, og ved den lejlighed gav jeg udtryk for, at man på det helt overordnede plan kan overveje, om domstolene fortsat skal være undergivet Justitsministeriets ressourcetildeling, eller om det i virkeligheden kan føre til en forplumring af den tredelte magt.

Ved siden af disse betragtninger understreger jeg også, at man på den korte sigt burde gennemføre en langt større decentralisering af domstolens administration, så de enkelte domstole fik større råderum og dermed vel at mærke også større ansvar.

Så vidt jeg har forstået, er denne kritik blevet fulgt op. Man har kørt nogle forsøg i ministeriet, og jeg har forstået, at man også agter at gå videre ad den vej. Det kan vi for vores vedkommende kun bifalde, men vi er også af den opfattelse, at man bør gå skridtet videre og overveje, om det skal lægges i en domstolsstyrelses hænder at komme med en indstilling om domstolens samlede ressourcetildeling. Men det er jo som nævnt et tema, som Domstolsudvalget beskæftiger sig med.

Som bekendt regner man med, at udvalget vil have færdiggjort sit arbejde i løbet af 2-3 måneder, og det fører mig til at udtrykke en stilfærdig undren over tidspunktet for denne forespørgselsdebat. Der har været udbredt tilfredshed med, at et sagkyndigt udvalg blev nedsat til at gennemarbejde problemerne, og derfor virker det lidt ejendommeligt, at man ønsker denne debat, kort før vi modtager udvalgets betænkning.

Fra vores side har vi intet ønske om at blande os i eller påvirke udvalgets arbejde, men når debatten er rejst, finder vi det også nødvendigt at redegøre for, hvad vi på nuværende tidspunkt har af indstilling til hovedproblemerne.

Et af temaerne har været domstolens ressourceplacering, og der har været røster fremme om at flytte dem til Statsministeriet. Det er vi ikke tilhængere af af to grunde. For det første løser det ikke problemet om magtens tredeling at flytte dem til et andet ministerium, og for det andet finder vi, at det er en dårlig idé at flytte konkrete etatsområder til Statsministeriet, som skal være det overordnede, koordinerende ministerium.

Andre har så peget på Folketinget, og om den tanke vil jeg blot sige, at når man betragter de sidste 20 års udvikling, hvor Folketinget i stærkt stigende grad har blandet sig i den udøvende magt i administrationen, kan man godt få sine tvivl om, hvorvidt Folketinget på den lidt længere sigt vil være i stand til at leve op til domstolens uafhængighed – også af den lovgivende magt.

Lad mig slutte med at sige, at på trods af at debatten efter vores mening har været præmatur, har vi fundet, at vi måtte gå ind i den med de overvejelser, vi har gjort os indtil nu, men vi finder det rigtigst at afvente Domstolsudvalgets arbejde, fordi vi ønsker at kende dets konklusioner og ikke mindre kende dets argumentationer, før vi tager stilling til de fremtidige vilkår for domstolene.